

CORUPȚIA ȘI NIVELUL DE TRAI ÎN ȚĂRILE UNIUNII EUROPENE ȘI REPUBLICA MOLDOVA ÎN PERIOADA 2012 - 2021

Alex ALCAZ

Departamentul Economie și Management, grupa BA-211, Facultatea Inginerie Economică și Business, Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova

Rezumat. *Prezentul articol analizează corupția și nivelul de trai, evidențiind corelația dintre aceste două fenomene prin comparare la nivelul țărilor din Uniunea Europeană, și Republica Moldova, pentru perioada 2012 - 2021. Analiza efectuată pentru țările Uniunii Europene și Republica Moldova confirmă raportul cauză – efect dintre cele două fenomene și anume corupția – nivelul de trai. Țările identificate cu un nivel înalt de corupție, înregistrează nivele de trai reduse, și vice-versa.*

Cuvinte cheie: *corupție, nivel de trai, bunăstare, Uniunea Europeană, Republica Moldova*

Introducere

Folosirea abuzivă a puterii în interese proprii sau de grup este o particularitate specifică corupției [3]. Apariția corupției este cauzată de mai mulți factori cum ar fi neajunsurile, carențele, atât în instituțiile statului, cadrului legislativ și ambiguitatea acestuia, cât și la nivel social, nivel de trai redus al populației, absența anumitor valori sociale etc.

Conform Legii Nr. 90 din 25.04.2008 RM privind prevenirea și combaterea corupției, acțiunea de primire sau acordare a unor foloase materiale sau a unor avantaje ce contravin intereselor legale, realizate de către persoane publice atât pentru sine cât și pentru o altă persoană este considerată ca folosire ilegală a funcției și definită drept act de corupție [9].

Actualmente corupția este considerată drept o acțiune criminală asupra societății, cea mai dezastruoasă, care duce la sărăcirea ei și împiedică dezvoltarea acesteia. În opinia Băncii Mondiale cea mai substanțială cauză a sărăciei este corupția.

Corupția și nivelul de trai – abordări conceptuale

Obstacolul primordial în dezvoltarea economiei este corupția. Eficiența cheltuielilor publice indirect este afectată prin redirectionarea, sustragerea resurselor. Corupția din punct de vedere economic este o deturnare a resurselor care subminează eficiența cheltuielilor și sustenabilitatea resurselor bugetare publice și reducerea fondurilor predestinate investițiilor mai cu seamă când aceste resurse sunt limitate [8].

Un impact negativ asupra politicilor și fondurilor atât naționale cât și celor ale Uniunii Europene (UE) îl poate avea corupția. Conform Tratatului privind funcționarea UE corupția este recunoscută ca domeniu al criminalității și acțiunile din partea UE vor fi pornite de la o bază comună [10]. O provocare majoră la adresa statului de drept și a democrației este corupția. Ea concentrează în mâinile unui grup de persoane foarte restrâns privind luarea deciziilor, alocarea resurselor, care nu reprezintă interesele societății publice [4].

Obiectivul lucrării de cercetare este de a analiza ce corelație există între nivelul de trai a populației și nivelul corupției din țările UE și Republica Moldova.

Transparency International este un organism la nivel internațional, ce produc statistici privind corupția în întreaga lume, precum și vin cu soluții de contracarare a acesteia. Astfel, pentru realizarea studiului au fost selectate datele cu referire la nivelul corupției în statele analizate. Transparency International calculează nivelul de corupție pentru un număr de 175 de țări cu ajutorul unui indice al percepției asupra corupției din sectorul public. Scorurile variază de la 0 (foarte corupt) la 100 (deloc corupt). Metodologia CPI permite compararea scorurilor, din 2012 se observă o îmbunătățire

semnificativă a punctajul obținut în cadrul Indicelui de percepție a corupției în 26 de țări [1]. Nivelul de trai este reflectat prin indicatorul PIB-ului pe cap de locuitor. Valorile mai mari al acestui indicator corespund unui nivel mai ridicat de dezvoltare și arată o creștere a economiei care implică standarde de viață mai ridicate [2].

Ipoteza cercetării constă în asocierea creșterii nivelului de corupție cu un nivel de trai scăzut. Pentru atingerea obiectivului și testarea ipotezei au fost utilizate următoarele metode de cercetare: colectarea informațiilor, prelucrarea datelor și analiza empirică, aceasta fiind concretizată prin intermediul unei regresii pe date de tip panel. Eșantionul de date este format în total 28 de țări, dintre care 27 sunt țări membre ale UE și Republica Moldova - țară non-membră a UE, dar care urmărește să atingă cerințele solicitate de aderare la UE. Analiza datelor este realizată pentru perioada anilor 2012 – 2021.

Analiza corupției și nivelului de trai în țările Uniunii Europene și Republica Moldova în perioada 2012 - 2021

Studiul datelor din figura 1 permite să constatăm că în perioada analizată, Bulgaria a înregistrat cel mai ridicat nivel al corupției în sectorul public din Uniunea Europeană, situându-se pe locul 78 în lume în anul 2021. De asemenea, un nivel ridicat al corupției între țările UE este înregistrat în Grecia, România, Croația, Italia și Ungaria. Republica Moldova, în perioada 2012 - 2021 a înregistrat un indice mediu de percepție a corupției la nivelul de 34, situația fiind cu mult mai coruptă decât în țările UE. Nivelul cel mai redus de corupție din țările UE, îl dețin așa state ca Danemarca, Finlanda, Suedia, Olanda.

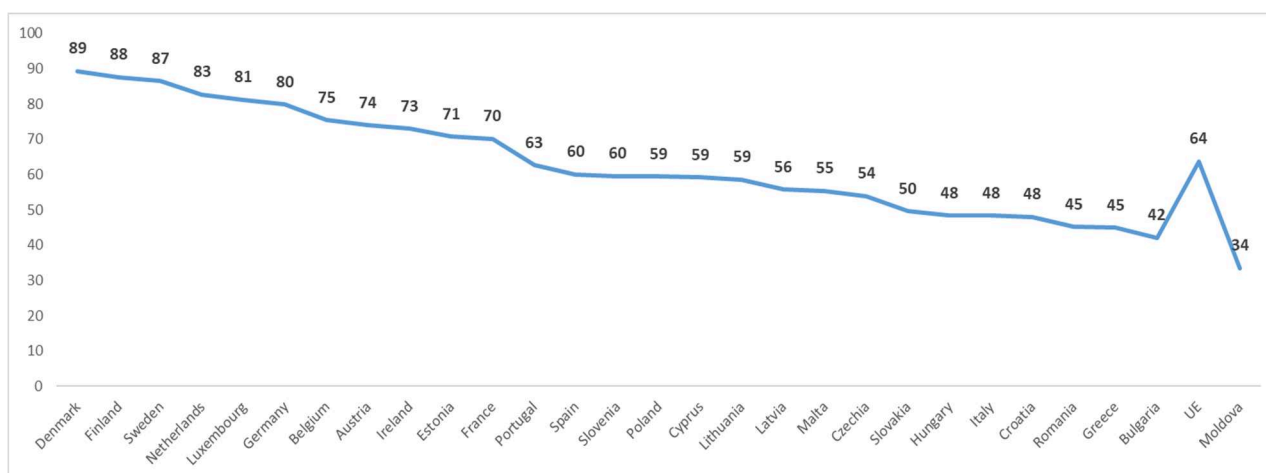
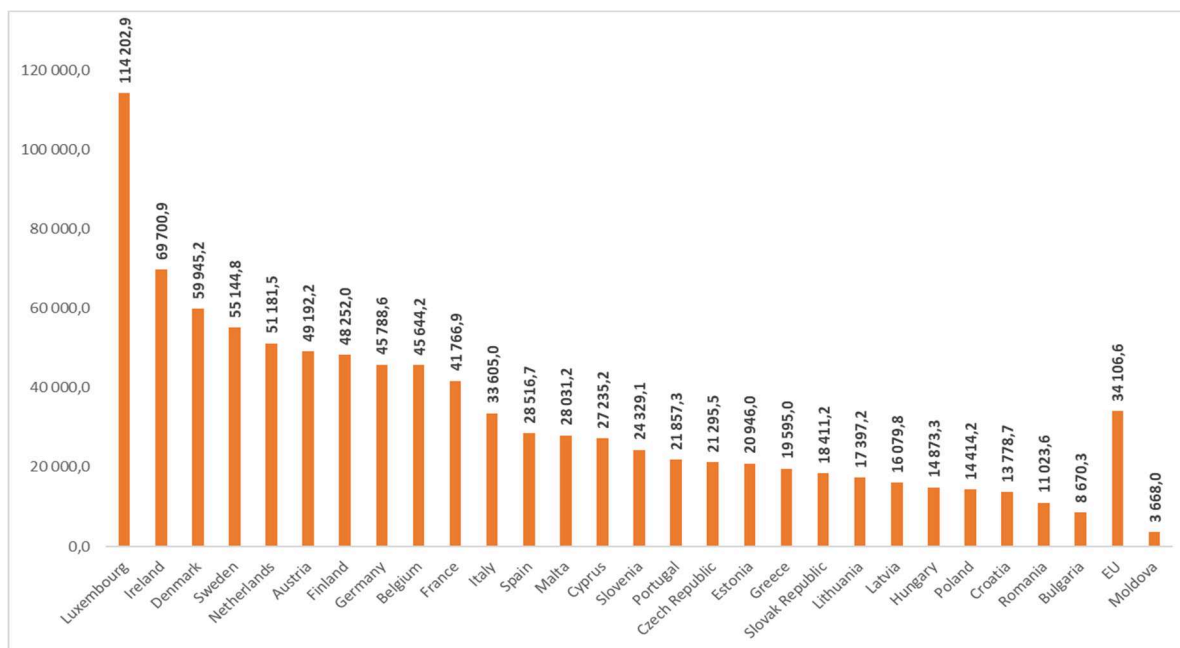

Figura 1. Indicele de percepție a corupției în țările UE și Republica Moldova, medie 2012 - 2021

Sursa: calcule efectuate de autor pe baza datelor Transparency International [6] 2012 – 2021

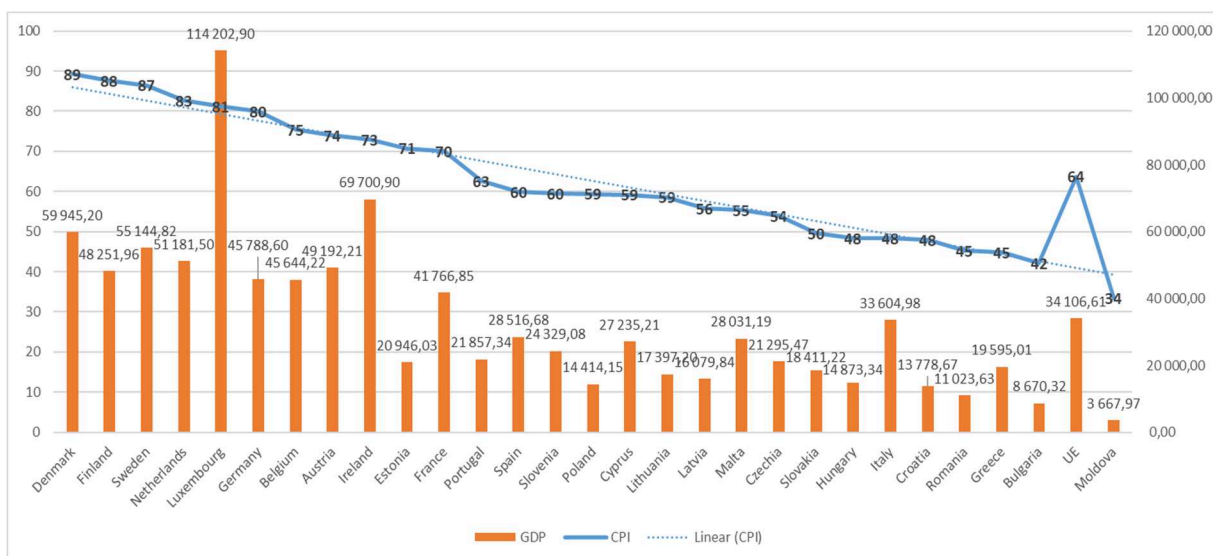
Din figura 2 se poate constata că în perioada analizată, apreciere realizată cu ajutorul Produsului intern brut (PIB) pe cap de locuitor (USD), cel mai redus nivel de trai între țările UE este înregistrat în Bulgaria nivelul PIB pe cap de locuitor este în medie de 8 670,3 USD/loc., urmată de România față de o medie la nivelul UE de 34 106,6 USD/loc. Un nivel redus de trai se poate de asemenea constata la general în țările ce au făcut parte din fostul bloc comunist (Croația, Polonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Slovacia). Republica Moldova înregistrează un nivel al PIB/loc. foarte redus comparativ cu media UE, media în perioada 2012 – 2021 constituind 3 668,0 USD/loc. La polul opus se află Luxemburg cu un nivel mediu pentru perioada analizată de 114202,9 USD/loc., fiind urmat de țările Irlanda, Danemarca, Suedia și Olanda.

Figura 2. Produsul intern brut pe cap de locuitor (GDP) în țările UE și Republica Moldova, medie 2012 – 2021, USD

Sursa: calcule efectuate de autor pe baza datelor World Bank 2021

Analiza de ansamblu a figurilor 1 – 2, dar și sistematizarea corelației acestor două fenomene în figura 3, ne permite să constatăm că, țările cu un nivel redus de trai se confruntă cu un nivel ridicat al corupției, nivelul de trai și corupția fiind două fenomene complementare.

Figura 3. Corelația dintre Produsul intern brut pe cap de locuitor (GDP), USD și Indicele de percepție a corupției în țările UE și Republica Moldova, medie 2012 – 2021

Sursa: calcule efectuate de autor pe baza datelor Transparency International 2012 - 2021 și PIB pentru Uniunea Europeană World Bank 2021

Concluzii

Fenomenul corupției este cel care afectează economia oricărui stat al lumii. În pofida eforturilor mari în lupta anticorupție, oricum în multe state acest fenomen are un trend ascendent. Numeroasele studii realizate accentuează ca cauză majoră a corupției este nivelul scăzut de trai al populației, adică sărăcia.

Analiza efectuată pentru țările UE și Republica Moldova confirmă raportul cauză – efect dintre cele două fenomene și anume corupția – nivelul de trai. Astfel, pe urma studiului realizat, constatăm că se confruntă cu nivele mari ale corupției țările din UE care au fost parte din fostul bloc comunist, de asemenea și Republica Moldova, înregistrează un nivel înalt al corupției ca țară din fostul bloc comunist U.R.S.S. Țările identificate a fi cu un nivel sporit de corupție, înregistrează și nivele foarte reduse de trai, ceea ce a fost demonstrat prin analiza nivelul produsului intern brut pe cap de locuitor al țărilor respective.

Astfel, concluzionăm că un rol definitoriu în prevenirea și soluționarea cazurilor de corupție, îl dețin organismele publice. De asemenea, țările analizate, cu nivel sporit al corupției trebuie să promoveze și să aplice măsurile anticorupție, identificate de organizațiile internaționale. Majoritatea țărilor le aplică cu succes și este cazul ca țările care la moment încă au deficiențe la acest capitol, să preia exemplul acestora. Unele dintre măsuri fiind, elaborarea normelor cu privire la conflictele de interese, declararea averii funcționarilor publici, identificarea și stabilirea precisă a răspunderii funcționarilor publici aleși pentru fapte de corupție.

Referințe

1. MUNTEAN, N., BALTEȘ, N., MUNTEAN, Iu. Analiza corelației între faliment, nivelul corupției și cel al guvernantei publice în țările Uniunii Europene și Republica Moldova. În: *Studia Universitatis Moldaviae*, nr.2 (122). Seria „Științe exacte și economice”, 2019, pp. 91-97. ISSN 1857-2073, ISSN online 2345-1033.
2. MUNTEAN, N., PLOTNIKOV, V., ANGHEL, I., CIȘMAȘU, I.D. The impact of corruption on corporate insolvencies in the Central and Eastern Europe countries. În: *Quality – Access to Success*, Supplement 2, Vol.20, 2019, pp. 408-415. ISSN 1582-2559.
3. ACHIM, M., BORLEA, S., MUNTEAN, N. Corupția, guvernanta publică și bunăstarea economică în țările Uniunii Europene și Republica Moldova. În: *Paradigma contabilității și auditului: realități naționale, tendințe regionale și internaționale*, Chișinău, 2016.
4. Beopen-congress. *Riscurile corupției* [online]. [accesat 24.02.2022]. Disponibil: <https://www.beopen-congress.eu/RO/2-cat-riscurile-corup%C8%9Biei.html>.
5. International Monetary Fund, World Economic Outlook Database. [online]. [accesat 24.02.2022]. Disponibil: <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/weo-database/2021/October/download-entire-database>.
6. Transparency International. [online]. [accesat 24.02.2022]. Disponibil: https://www.transparency.org/en/cpi/2021?gclid=Cj0KCQIAmeKQBhDvARIsAHJ7mF5AbSUxeF_c7Jz4KnjWNFkCBNNFsWB0PAhmYd35Ts94a3319MSHuRwaAvnKEALw_wcB.
7. World Bank 2021. [online]. [accesat 24.02.2022]. Disponibil: <https://www.worldbank.org/en/home>.
8. Comisia Europeană, Semestrul European - Fișă Tematică, Lupta împotriva corupției. [online]. [accesat 24.02.2022]. Disponibil: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/file_import/european-semester-thematic-factsheet-fight-against-corruption_ro.pdf.
9. Legea Nr.90 din 25.04.2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției. [online]. [accesat 24.02.2022]. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=25005&lang=ro.
10. Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene - partea a treia: politicile și acțiunile interne ale uniunii. [online]. [accesat 24.02.2022]. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A12008E083>.